

Bonhaj Bóh!

Cíhlo 4.
28. jan.

Pětnik 4.
1894.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju ſo kózdu ſobotu w ſsmolerjez knihicíſchczeſti w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſchtvortſlētnu pſchedplátu 40 np.

Njedžela Serageſimae.

Luk. 8, 4—15. Prósne njedyrbi ſo po ſlubjenju stareho ſakonja Bože ſłowo wrózicž, ale ſčinicz, k čemuž je pózlane. Tola tých ſadžewkow jeho možy je wjele po naſchim ſwjavathm ſčenju. Do twjerdyh wutrobow nje-móže ſo wone ſacziſchczeſz, w lohkich ujemóže ſo ſakorjenicz, w njeczistych ujemóže roſeſz, jeniečzy w pěkných a dobrých wutrobach móže wjele płodow pſchinjeſz. Taſo ſchpihel k ſpýtanju, kajke ſu naſche wutroby, je tón ſenjes ſwvjate pſchirunanie pſched naſ ſtajit. Taſ ſo býchmy hľuboko do njeho hladali a pſnarwski ſwoje maſhnje ſe wſchej ſwérnoſczu polepſhovali wutrobinu rolu, ſo by ſymjo Božeho ſłowa tam ſkadhacž a ſtokrózne płody pſchinjeſz mohlo. Kajke dha maja býež naſche wutroby? Kaž mjeħka, hľuboka a czista rola. Mjeħka rola je pſches wótry płuh roſrēſana a roſtorhana. ſsymjo njepada jeno ſwjercha, ale do mjeħkeje płodneje ſemje. Pěkna dobra wutroba je pſches ſprawni počtu womjelnyka. Wona žada nutrnje po troſhcze ſlódkeho Božeho ſłowa a woſmije jo wjeſzele a ſwólniſje horje. Hľuboka rola je ta, kotraž ſymjenju dowoli, ſo hľuboko ſacziſchczeſz, a ſo w płodnej roli ſakorjenicz. Pěkua dobra wutroba dyrbi ſebi wſchu ſtwjerdenoſcz roſbicž a roſlamicž dacž. Wona njewě ničzo wjazy wo ſamomyſlnoſczi a ſamoluboſczi. Wona je ſłowu poſluſhna, býrnijech ſo pſchezo hľubſcho a hľubſcho ſacziſchczeſz a ſakorjenicz chze. Czista wutroba nima žaných černijow a žaneho njerjada wjazn, kotrež móžeja dobre ſymjo ſadžewacž a ſaduſhacž. Pěkna a dobra wutroba bědi ſo kózdy džen ſ nowa pſchecžiwo wſhem staroſczam

u žadoſczam, kotrež móžeja ju wotwobročicž wot teho jeneho, kij je nuſne. Wona wſchu prózu nałožuje, tele černje wutorhnyč a ſanicžicž, kotrež móžeja ſymjenju Božeho ſłowa ſchłodzicž abo je ſaduſhacž. Pěkna a dobra wutroba je tajka, kotraž ſkyschi Bože ſłowo ſ wěru a ſ ponižnoſczu, ſ luboſczu a ſe žadoſczu. Pěkna a dobra wutroba je tajka, kotraž ſo džerži Božeho ſłowa a njeda to ſame ſebi wſacž ani pſches čerta ani pſches ſamſne čélo a ſamſnu křej, ani pſches staroſczé, kubla a žadoſczé teho ſwěta, ale jo w ſebi khowa a roſpomni. Pěkna a dobra wutroba je tajka, kotraž njeſkyschi jeno Bože ſłowo, ale tež po nim czini. Wona nima žaneho měra, wona dyrbi tež wopokaſacž, ſo je ſo Bože ſłowo w njej tež ſiwe a mózne ſčiniko. Wona dyrbi ſwětlu, kotrež je jej ſkha-džalo, tež ſwěcžicž dacž pſched ludžimi, ſo woni jeje dobre ſkutki widža a njebjeſkeho Wótza khwala. Wona dyrbi płody pſchinjeſz w ſejerpliwoſczi. Haj w ſejerpliwoſczi! pſchetož to placži wjele czežkikh bědženjom pſchecžiwo ferschtei čémnoſczé, kij ſo pſchezo ſaſho wrózca a chze ſłowo prjecž wſacž a jeho płody ſkaſhacž. To placži wjele czežkikh bědženjom pſchecžiwo ſwetej, kotryž chze nam Bože ſłowo rubicž abo ſaduſhacž. To placži wjele czežkikh bědženjom pſchecžiwo ſamſnemu čéku a ſamſnej křwi, pſchecžiwo hordosči a ſaſalkoſci, pſchecžiwo ſtyſkoſczé a njewěrje, njesczepliwoſczé a malowěrje, kotrež pſchezo ſ nowa ſo w naſ ſběhaja a chzedža płody ſadžewacž. Potom placži, ſo je ſe ſejerpliwoſczu bědžicž w tym bědženju, kotrež je nam pſchikasane. Bóh tón ſenjes daj nam prawu hotowoscž, prawu ſwérnoſcz a wožebje prawu ſejerpliwoſcz.

Thy Duchó Boží, pomhaj nam,
So ſmí ta dobra rola,
Kož njeſe plodý k wěczným žnjam,
Kaž to je Boža wola.
Lóſcht k knicžomnemu we naš móř
A Luboſcž k Bohu do naš ſtwoř.
Gdžerž naš we žitvej wěrje.

Hamjeń.

Mulfez Žait ſe ſtwojimaj ſhnomaj,
abo: Boże pucje a čłowjecze myſle.

(Poprawianie.)

Mulzy ſo waschnicžko wobeju ſynow njeſpodobasche. „Taſſe to, toſa ſa moje młode dny njebě”, wón pſchi ſebi praji, „ja budžich naſhemu nanej teſſle pſchińcž njeſměš, tón budžiſche ſebi hevat dubowý ſij wſaſ a mie ſ nim pſchecžahnył”.

Woběmaj staršimaj tale wěz fhětro w hłowje woſoſ
fhodžesche a njewjedžeschtaj, ſchto dýrbjaſoj ſ nimaj ſapocžecž.
Mulfeg Žan bě hížo husto ſa tym myſlit, a hdyž na radnej fhězi
ſedžesche, běchu ſo jeho druhdy dwójzy praſčecž dýrbjeli, hdyž tam
něſchto wuradžowachu, dofelž bě jich praſchenje pſcheſtſchaf,
pſchetoz wón mějesche ſam ſe ſobu a ſe ſwojimaj hólzomaj wjeſe
staroſcžow, — ale prawy wupucž ſebi hiſhcze žadyn donamaſał
njebě.

Nalečjo tu sašo bě, prwty rjany njedželski djeń, duž ſebi
Mulfka wotmyſli, khwilu ſ města wutnícž won do poſow a do wětra,
ſnanu budže jemu wonka na wutrobje ſ Boha trochu lóžo. Hdyž
starſchej dale nicžo njeſlýſhitaj, hacž ſo jeju džecži ſle czinja,
njedýrbitaj potom ſ czežkej wutrobu na wſho tajkele ſpominacž a
ſfhoricž? Pſchetož runje kaž je starjchimaj, hdyž móžetaj ſo na
ſwojich džecžoch ſwjeſelicž, jako ptacžkej, tiž ſe ſwojimaj kſchidle-
ſchkomaj machotajo wjeſelkų do wětra ſleczi, tak starſcheju wutrobu
nicžo bóle ſ ſemi deſe njeſecžiſcheži, dykli ruđenje a staroscž wo-
jeju džecži. Hijo ſobotu wjecžor bě Mulfek miſchtr ſwojei žonje
praji, ſo dže, jeli budže jutsje wjedro hojicž, khwilu ſ města won,
do bližſchich wſow: „Ta džu hicž pohladacž, ſchto tam naſdi
ſnacži czinja, ſo naſ njeponabudu. Mi dže ſkoro bycž, kaž nje-
bylo wjazh wſho tajke, fajkež je něhdyn bylo a ſo někotſi wjazh
ſ nam njeſchińdu.“ Ta žona ſwojemu muzej w tym prawo da,
ale praji: „Šano, njeńdž pak mi pěſchi, ale ſapschehní ſebi naſcheho
liſchaka do woſycežka, wſchak žadyn młodý wjazh njeſhy, a někotry-
žkuſiž młodý paſhołczk woſmje ſebi dženſniſchi djeń wós a jěſdži
po kraju woſołko. Schtóž dže něſchtó poſa ſudži płačicž, wjazh
pěſchi njebeňha, kaž hantwierski.“

„Mi je wſcho jene”, praji Mulfka, „hacž pěſchi du abo hacž ſo ſ woſom wjesu, ludžo hijo wjedža, ſchtó ja ſym a ſam to tež wěm. Wěſty pač ſebi ſym, hdη budžich ſo hewaf pſchezo ſ woſom woſyf, budžich dženža žadyn tajſi miſchtr njebyl, fajfiž ſym. Wjſche wſcheho ſym měſ ſańdžený tħdżeń ſwojeju konjom ſpochi ſapſchehnjeneju, dženža pač mamý njedželu a ta je tu tež ſa wbohi ſfót, ſo moħf ſo tón tež kħwiſu lěpſcho poměcz a powotpocžnhez. Mi wjeſeļe czini, ſo móžu dženža po tħek starħich pucžach a ſchęzejkach ſ nowa podóńcz; dale pač njepóńdu, dħiżli samóžu hicż. Duž ſwojej żonje hiſčeże rošklađe, fajke pucże chze czinicż, ale jačo bě ſ doma a ſ dwora won, rošmħiſli ſebi tu wěz ſaħo hinasho a wuńdże ſ druhimi wrotami ſ města, dħiżli bě ſ woprědka ſeħxu.

Šafo byl mlodý dvacátiletý, čehnějšche a stupavšche Muškez
mistr psches horu a dolu, — dale džějšche a rychlischø stupavšche.
Wón wſchaf bě tež s dohom ſobu ratař, duž ſebi kóžde zuje
polko wobhlada a mějesche ſwoje wjeſeſe nad tym, hdyž tudh
rjane ſywh wuhlada a tam derje pochnojene ſufi, a wſchudže ſebi
ſ nowa na to pomysli, ſak bě tu dženža wſcho hinavše, dyžli
psched 30 lětami, ale wſcho lěpsche a kumanische. Wſchudže, hdyž
Muška fomu do dwora abo do thěže stupi, bu wón ſ wjeſelom a
ſ radoscju powitaný. Stari a mlodži ſ njemu pſchistupichu, dachu

jemu rufu a nusowachu jeho, so chzył t nim do istwy stupicj.
Bur praji jemu: Poßyńcze bo, ja chzu wam schleńczu nalecz, a
burowa praji: Ně, poczaknacze khwilu, ja chzu wam radschó schaltu
fhoſeja swaricž A nětſle dónidze Mulfia ſ burom do hródze a
t kleram, wobhlada ſebi ſ nim jeho howjaſy ſfót a ſwinje,
pokhvali bura a praji: „Pſchecželo, w̄y bo na ſwoju wěz lěpje
wusteſicze, dnyli wasch njebo nan. Tón wſchaf bě hódný ratař,
tu khwalbu dýrbju jemu dacž, ale ſchto móža jeho pola a roſe
wunjeſcž, to hiſchcze wón wjedžał njeje. Šchto tu wón mějeſche?
Tsi, ſchtyri fruwicžki, pódla nich ſpſchah woſow, a nětſle? Hlejčze,
nětſle macže tu džeſacž fruwow a dweju woſow ſtejo!”

Chyzsche Mułka něhdże dale hicž, prajachu jemu: „Mischtrje, pschińdżcze toła bóršy sažo kħwilu f nam pohładacž, my ſo hiżo wjeħselimy, hdvž waß wohladam h s naħħala dužgħ f nam pschińcz. Geli smējemy hdv sažo nějħto formine a tucżne, dostanjecż je wot naħ, a nichħi druhji, na to móżecżże ſo spuſħċecż.” Għwojim dżecċatħam pañ jidher macż praġi: „Dajcże temuše knejsej pěknu rucżfu, wón je w měscże rađny fnies, wħiha k je wam naħsch nan hiżo hu sto powieda, fajfe ma tam w měscże tjanu domišfe a dobre wino a wjele pjenjes.”

Takle podóńdże Myskez miſchtr hischcze temu a tamne mu
khwilkı do dwora a do doma, a tam jeho wschitzę runje takle
wschistojnje a luboſnje powitachu. Na wschém tym ſo wón
wulzy ſwježeli a bu ſtoro na to hordę, to paſ ſ dobrym prawom.
Pſchetož tajkele poczeſczowanje je prawa rjana msda, fajkuž je
zebi czeſný muž ſe ſwojim duſchnym žiwjenjom ſałkužil a jowle
ſo wupofaže, ſo ſudžo czeſneho stareho cžlowjeka bóle czeſcza,
dyžli tajkeho, fiž wjeſe wětra woſoſo ſo czini a ſo ſ noſom
njebieſ dótka.

Zyłe popołdnje nasłi Mulfka po wßach czechaschę, a bě trochu wuspróznył, pſchetož Boże błóniežko hido khětro palesche a w naſtym czaſu wſchak czlowjek rucziſcho wusprózni, dyžli hewak. Duž Mulfka na poſniſche popołdnje do kocžiny ſanđze, něhdže dwě hodzinje pucža wot města, w njej chzysche khwilu powotpocžnycz a wocžaknycz, hdvž budže na wjeczor wonka wſcho trochu bóle wo- khłodżene. Wón dopóſna, so jeho nosy wjazh žanej dwazycziletniej njeſtej. Tež w kocžmje jeho ſwjeſeleni powitachu. Kocžmar a kocžmarčka pſchiběžeschtaj jemu napſcheczo, daschtaj jemu ruku a ſkoržeschtaj, so staj ſebi myſlikoj, so Mulfka wjazh ſ nimaj njeſchze, a so staj husto hlađaloj, hacž ſažo ſ nimaj njepſchińdže. Wonaj domyedžeschtaj jeho ſobu do ſwojeje ſadnjeje iſtwicžki, wopraſheschtaj ſo jeho, ſchto dyrbjaſoj jemu ſ jědži abo pſche picže pſchinjescz; wón pak ſkaſa ſebi něſhto ſ jědži a faranczki piwa. Dokelž bě Mulfka khětro wotpjaty, prajeschtaj jemu, hacž ſo njeſechzyl khwilu na konopej polehnycz: „Zowle ſcze ſam a mózecze ſ měrom khwilu podrěmacz.“ To tež Mulfka ſczini. Jemu bě, kaž ptacžkej w jaħlach, a hdžej ludžo foho zuſeho takle witaja a czescža, tajki czlowjek móže khroble wěricz, so pola ludži něſhto płacži. A to je wěſcze něſhto duschnie, hdvž ſebi někoho zuſy ludžo tak do domu witaja, jakó był wón doma pſchi ſwojich. Tajzy ludžo wſchak ſu tu tež na ſwěcze, kiž njeſhu nihdže doma ſwoji, to ſu tajzy, fotrnychž kóždý tehdy radſcho widži, hdvž móže jim na jich kribjet hladacz, hacž hdvž dyrbi jim do jich wocžow hladacz. Tajzyle ludžo pak ſebi myſla, ſchtó wě ſchtó woni ſu, a czi czinja, kaž byli Bohu a wſchém ludžom motrostli, kaž mogli na nich kaž ſ hembierow deſe hladacz.

耶穌 a čłowiekuje.

v

Jesus a facăne dușe

1. Wnie mo man kínscha mói hFóh.

Wysze durjom staroslawneje zyrtwje w Fiesole pola Florenza je napismo: Ženicžki Bóh — je-li mój njepscheczel, schtó mje wumóže? Ženicžka duscha, je-li so ju shubju, schto mi sawostanje?" — To frótke słowo je wulzy nastróžaze. W nim masz morjo hľubokich myšlow.

Šenicežki Bóh! Wón ma wóschu móz sa cžaš a wěcžnoſć.
Kaf slě by byłko, hdv by móń, w kotrehož ruzh je moje žitwjenje a
moja ſbóžnoſć ſa cžaš a wěcžnoſć wobſankniena, — kaf žałoſnje
by ſo mnú ſtaſo, hdv by móń pſches moju ſiwfosć, — abo pſches
moje pſchecžiſjenje mój njeſcheczel był?

Hdje by potom bishcje w njebješach a na semi sa mnje
troščta bylo? Byrnjež bich wšchu ſwētnu mudroſć měl a byrnjež

bych s móznym khézorom był, kotrejuž bychu ludy poddane byle — hdze bych troshta namakał? O njedyrbjałe so wschitke moje czucza a żadanja w tym siednoczicż, so je wón mój pschedz!

A nětko dale: „Jenicžka duscha — schto hiscze mam, hdzju ſhubju?“ Wschelakich węzow móže człowiek parowacż, n. psch. bohastwa, czescze, haj tež strowoſce a ſwójsnego ſboža, runjež czezzy. Taſkich je, kij to wschitko něhdyn mějachu a dyrbjačhu teho nětko parowacż a ſu tola pódla ſbožowni. — Wjele móže ſebi człowiek ſaſo dobycz, schtož je junfrócz ſhubiſ; n. psch. samozenje, czescz, radoſciwoſez atd. Ale jeniczeke dusche, kotrež dyrbji bycz templ ſwiatego Ducha, nihdy ſaſo njenamaka ju ſhubiſchi. Kaf tola w naſchim čaſku jich wjele młodych a starzych duschow so ſkaſycz dawa w ſwietnych lóſchtach. Schtož je ju junfrócz ſhubiſ, ju nihdy wjazy njenamka.

A wschitko je ſhubjene, hdzju je wona ſhubjena. A hdz by tebi ſchtó, hdzju ſy ju ſhubiſ, zyly ſwét ſe wschej kraſnoſcę poſliczicż chzyl a móh, ty njebył ſpokojom. To bylo tak, kaž by ſo maczjeri, kij je ſwoje jeniczeke džeczo k rowu pschewodzecż dyrbjała, ja ſarunanie kumſchtne wudželana róža poſkicza. Duschu ſhubicż, rěka wschitko ſhubicż.

Haj, ale — ſo kózda ſhutnje ſmyſlena duscha prascha — hdze a kaſ namakam Boha? A, hdzju ſym jeho namakala, kaſ pschinjeſu ſwoju duschu do prawego towarzystwa ſ nim? Wotmowljenje leži w ſłowezku: Jeſuſ. We mni praſi wón, namakacze wó Boha a ja jo ſym, kij waſ woprawdze do towarzystwa ſ nim wróčzo wjedu. To nam roſjaſnjecż, je ſaložk wscheje jeho wuczbę a to dokonjecż, je myſl wscheho jeho ſkutkowanja. Kaf paſ to czini, to chzemny ſebi roſpominacż. Hdzju ſym předny rěczeli wo jeho ſadžerzenju pschecziwo ſhudym a t. d. — chzemny nětko wo tym rěczecż, kaſ ſo ſadžerži napſcheczo žonam a dwelowazym. My chzemny ſebi wobhlaſacż, kaſ wón ſ tajkimi duschemi wobhlaſdzuje, kotrež ſu ſo jemu mjenje abo bóle podaſe.

My njecham wó tym rěczecż, kaſ je wón ſ człowiekami wobhlaſdzał, ale kaſ ſ nimi wobhlaſdzuje. Pschetož to je zyle wopat, ſebi myſlicż, ſo jeho wodženje do ſanđzenoſcę ſluscha a kaž bychmy my jenož we wopominanju teho ſiwi byli, schtož ſu nam czi ſbožowni, kij běchu něhdyn ſ nim ſiwi, ſawoftajili. Ně, wón je tón ſamý, kotrež wón běſhe a ſkutkuje dženža tak, kaž něhdyn ſkutkowasche. „Jeſuſ Khryſtuſ weſzera a dženža a tón ſamý, kij je był, je do wscheje wěčnoſcę.“ Wón je dženža kózdej duschi, kij Boha pyta, kij ſama ſebje pyta, tón ſamý, kij je był Janej a Matanalej. Wón rěči ſ tobu a ſo mni jako tón wěčnje ſiwi. „Moje wózny ſluscha mój hloſ“ — praſi wón. Niz czi tač moje ſłowa. Ně, niz czi tač dyrbischi te ſtare ſnate ſłowa. Šskyshecz dyrbischi je jako ſłowa, kotrež wón nětko tebi praſi. Šskyshecz dyrbischi ſłodi a tola ſ dobow ſylny ſyńk jeho hloſa, hdzju wón praſi: „Sbóžni ſu, kij duchovnje ſhudzi ſu, pschetož jich je to njebleſe kraſtwo.“ Ty, kij ty na ſwojimaj kolenomaj w ſwojej komorzy wo ſbóžnoſcę ſwojeje dusche proſyſch, dyrbischi jo runje tak ſkyshecz, kaž tamni ludžo, kij pod nim ſtejachu, jako wón ſwoje wažne předowanje na horje džeržesche. Ty dyrbischi wěrič, ſo je wón dženža hiscze pschitomny a ſo k jeho nohomaj poſyńcę, kaž Maria w Bethaniji. Ty dyrbischi jemu ſwoju ſrudnu wutrobu wotewricż, kaž Martha, Marina ſotra. A hdzju chze žolmow móz w czémnej noz̄ wutrobiny čolmik pschitrywacż, dyrbischi na njeho hlaſacż, kafki wón czihi a wulki psches ſchumioze žolm ſroczi — dyrbischi ſo podnurjo ſwoju tſchepotazu ruku ſa nim wupſchestręcż a wón budże tebi kaž něhdyn Pětrej pschitowacż: „Njeboj ſo! jenož wér!“ A hdzju budžeschi wot dwelowatych myſlow czwiſlowany, pytaſ pola njeho wuczek a wón budże twoje porsty runje kaž něhdyn Tomaschowe do hoſdžazých ſlusnow poſožicż. A kaž jeho macz tež ſe ſwonkownej nusu k njemu pschitidze: „wina nimaju“, kaž dyrbischi tež ty czińcę. A hdzju tež tebi praſi, kaž jej: „moja ſchtunda hiscze pschitſla njeje“, dyrbischi tež ty naſhonicz kaž tamni: „Hdzju prawa hodžina dónidze, jeho pomož wěſče pschitidze.“

Pſchetož woprawdze, my njeſyrbjeli jeho hnadi wužiwacż jako samozenje, kotrež je nam wón psched czaſami dobył. Ně, kaž ſu haſoſ ſchi winowym pjenku, dyrbimy my w nim wěčne ſiwieneje wiđecż. Wěrno wſchaf je, ſo je wón na pscheto ſbóžnoſcę psched nami a ſa naſ dobył. Ale wěrno tež je, ſo ſo móz dobyteje ſbóžnoſcę nam haſle wudželuje, hdzju do ſiweho towarzystwa ſ nim ſtupimy. W nim ſo nam Boh tón ſenjes, kij je nam hewaſ njeſnaty a daloli a potajeny, ſjewi, kaž daloko móže ſo nam czaſnym człowiekiem ſ zyła ſjewicż. W nim ſo nam Boh jako wumoznik ſjewi, kaž daloko wumozjenja potrjebamy. Daczej duschi žorli ſo

žiwejneſka rěka w Jeſuſu Khryſtuſu, runje kaž psched wóžomnacžimi ſtami lětami.

Wér to! a ty jo tež naſhoniſh. Hacž do ſónza placži: „Hlaj, ja ſym pola waſ wschitke dny hacž do ſkónczenja teho ſwéta“ a dale: „Hdzež ſu dwaj abo tſjo ſhromadženi w mojim mjenje, tam ſym ja ſrijedža bies nimi.“ Abo njeje Schzepan, kij njebeſche Jeſuſa ženje po czele wohlaſa, jeho tola w ſwojej martrje wiđaſ? Njeje Pawoł jeho hloſ na pucžu do Damaska ſluscha, hacž runje běſche tón ſbóžrif hido dawno do njebeſ ſtipi? Njeje jemu Anna ſluſtu wutrobu wotewriſ a jeho troscht dostaſ (Zap. ſt. 9) runje tak, kaž czi, kij něhdyn ſ nim psches ſahony a ležy khodžachu? A njeje jich wjele, kij to cziſtaj, to naſhoniſo?

Duž, po Bosy lačna duscha, wotewr wuchu a naſhoń, kaſ wón dženža hiscze ſlabu duschu k mozy, czemnu k ſwětlu wjedze. (Poſtracžowanje.)

Prjedhřecž na hodowuym ſwiedženju

w Khwacžizach 1893 džeržana wot G. H.

Samuel, hdzju woteńcž chzysche,
Krala ſudej poſtaſicž,
Dha Boh ſenjes jom' woſnamjeſche,
Kajkeho ma wutwolicž.

„Rjeſladaj na czelnu rjanoscž!“
Tak Boh jemu poruciſ;
„Gladaj paſ na dusche ſhmanoſcž,
Kajki je we wutrobi.

Pschetož pola Boha njeńdze
Tako pola człowiekow;
Božoh' wózka pschehlaſ pschendze
Psche wſchě rumy wutrobów.

Lubi, mamy pscheſwěczenje,
So Boh na to ſwonkowne
Wěſeje njeſpohlaſa ženje,
Alle nuts do wutroby.

Duž nětk pschepytajny ſebje
Kózdy w ſwojej wutrobi!
Rjeſlumy: ſsmj, o Jeſu, tebie
Hospodowacž doſtojní?

Kij ſym we adventskim čaſku
K Jeſuſowem' pschichodu
S ſwjeſcicž měli duschu naſchu
Jemu k czistom' bydlenju.

Zeli bjes nami paſ byli,
Kij to njeſku czińili,
Na wutrobu dyriež chzysli,
Rjeſ: „Budž, Božo, hnadny mi!“

Pschetož nětk ma naſha duscha
Bycz, kaž rjana ſwiatniza,
Do kotrejž ſo ſtajicž ſluscha
S Božim džesćjom' kolebka.

Hdzež psched njeho móhli ſnoſyčz
K czeſcji psalmu hodowne,
A wo wumozjenje proſyčz
S naſhej' winy hręſhneje.

Runjež njej na tutym měſcze
Tón dom Bohu ſwjeſzeny,
Dha wſchaf wuſhyschenja wěſeje
Tu ſo nadžecž móžemy.

Hdzju pschi ſtudni Jakubowej
Zónska ta Samariſka
Wo ſwiatnizy modlitwowej
Jeſuſa ſo woprascha,

Jesuš džesche: Cjaś pschińcž budže,
So czi prawi modlerjo
W duchu a we prawdże wschudże
K Bohu budža modlicž ſo.

Jesuš žane wěste města
K modlenju njeſpostaji;
Na wſchēch stronach zyłe ſ wěsta
Nam ſo modlicž dowoli.

„Hdzej dwaj a tſjo ſhromadžen“,
Tak wón junu wuprají,
„Ssu hdzejkuſiž w mojim mjeni,
Tam ſym ſrjedža bjes nimi.

Jesuš ſam pod ſchtomu džesche,
Do ſahrody k modlitwi,
Hdyž we duchu ſrudny běche
Po poſlednjej wjecžeri.

Hdzej te džecži ſaspěwacu
Zom' pschi puczu zionſkim,
Hdzej czi wucžobnizy džachu
K njemu: „Knjeze, ſakž jím!“

„Budža-li te džecži mjelečecž“,
Tak jím Jesuš wotmoſwi;
„Komjenje tu měle rějecž!
To njech kóždy wopomni!“

Njebychm tež my dženž chyli
Swojí rt Bohu k ſlužbje dacž,
Bychm ſebi ſaſlužili,
Bozej hnady njedostacž.

Knjeze, ty bjes poſkow ſtaji
Nehdy male džecžatko,
A jom' ſbóžnoſcz lubjo praji:
„Tych je Bože kraleſtwo.“

Džecži, hlaſ, ſym ſobu wſali
Do naſcheje ſrjedžisny,
So bychu czi ſaspěwali
K cjeſeči ſ hložom njewinu.

Wuſklyſch nětk, naſch dobrocželo,
Wuſklyſch tu naſch ſnadny džaf,
Wuſklyſch naſ, Imanuelo!
Njevěm cže cjeſečicž wſchak!

Na to ſłedowaſtej dwě ſchtucžy ſ khěſuſcha „Kak powitam ja tebje“.

Na khěſorowy narodny džen.

Naſch luby khěſor ſwječi dženža ſwojí 35. narodny džen. Wulzy a wyſožy knježa a wjerchojo ſmiedža ſo jemu parſhonſzny pschiблиžicž a jemu ſe ſlowom ſwoje ſbožopſchecža wuprajicž. Ale tež my njecham ſuwoſtač. W ſwojich wutrobač, w ſwojich modlitwach ſpominamy na ſwojeho droheho khěſora a w ſwojich myſlach roſpominamy tamne ſłoma ſhromadneje zyrkwinieje modlitwy: „Njech je, o Knjeze, twoja hnada wulka na twojim wotrocžku, na naſchim khěſorje a kralu Wylemu; ſdžerž nam jeho pschi doſhim ſiwiſenju ſi wobſtajnemu zohnowanju a kſchecžijanskemu ſnamjenju, ſpožcž jemu doſhe a zohnowane knježenje.“ Jako khěſor Wylem II. w ſečze 1888 na trón pschińdze, džesche wón ſiawnje tele ſłowa: „W ſo hibažym cjaſhu ſym pschiſluſhnoſcz kraloſteſko ſaſtojnſtwa na ſo wſal, ale naſtupju ſwoj mi wot Boha poſtajeny nadawſ w doverjenju ſwojeje pschiſluſhnoſče a ſpominju pschi tym na ſłowo Bředricha Wulkeho, ſo je w Pruskej kral preni ſlužobník ſtata.“

Wón je džeržał, ſchtož je teždy ſlubil. Š njeſprózniwej ſwěrnoſcu ſteji ſa tym, ſo by we wſchēch ſwojich ſkutkach, njech wone wójsko na kraju abo na morju, njech wone wobkhowad ſ druhimi wukrajinymi ſerſhtami, njech wone zyrkwinie abo druhe nutskowne naležnoſče naſtupaju, ſo byſhtaj ſo ſbože a měr wótzneho kraja podpjeralej a ſdžeržał. Kajku prózu wón naſložuje, ſo by ſo nam ſloty měr wobkhowal! Hdý by wón wulke žadanja ſa wójsko jeno teho dla ſtajil, ſo by wón wójnu měl, hdý by wón wójnu bôle hacž měr lubował, wón by ju hižo dawno měcz mohł. Ale wón chze radſcho kaž jeho njeſapomnity džed „khěſorſtwo powjetſtſicž na ſkutkach měra hacž w wójnských ſkutkach.“ Tich wjele ma něko to abo tamne ſubemu khěſorej porokowacž a chze jeho miſchtrowacž. Nowinyspišarjo wjedža wſcho ſlepje hacž wón a woni dadža ſo ſ tajſimi dobrymi radami ſkylſhceč, hacž by, jeli ſo bychu woni ſ khěſoram byli, wótzny kraj woprawdze paradise na ſemi był. Je džiwnje, kielko człowjekow ſebi ſwěri, wótzny kraj nanoſlepje wodzieč, a hladamyl ſi pravje na nich, dha ſo poſlage, ſo jich wjele ani ſwój ſamžny dom wodzieč njeſmaje. Chzemyl ſi ſwojem ſubemu khěſorej dženž dar ſa narodny džen̄ darcz, dha njech je tón, ſo my ſo hladamyl wſchego njerofomneho miſchtrowanja jeho knjeſtwa a wjeſzelo ſo jemu, jeho ſwěrnoſci a ſuboſci doverimy. Kaž je tón khěſor prají, njech dženž kóždy tež praji: ja ſlužu. Gſlužobnizy wótzneho kraja bycz, to pak njerečka: na wſcho ſwaricž, ſchtož ſo w ſtace ſtanje, mudrowacž a miſchtrowacž w wězach, wo kotrechž ničjo njerofomia, ale ſwěru w malym ſwoju pschiſluſhnoſcz czinič, wychnoſci poddaný bycz a ju poſpjerowacž pomhieč, ſo by Bože kraleſtwo pschiſhlo do wótzneho kraja. Najlepſhi wótziny, nojſwěrniſhi bergarjo a poſdanjo budža czi, kij ſwojeho khěſora a ſwój wótzny kraj psched Bože wobliežo ſtaja na rukach modlitwy. Duž my proſymy ſ zyklej wutrobu: Bóh luby Knjeſes budž ſ khěſoram Wylemom tež w nowym ſečze jeho ſiwiſenja! Tón Knjeſes wobarnui jeho a zyly khěſorowu dom psched khoroſcu, ſtrachotu a njeſhožom. Wón ſpožcž ſwoju hnadu, ſo bychu ſo wſchitke jeho myſle a ſkutki ſa ſbože a derjehicze wótzneho kraja derje radžile, a ſo by ſo psches jeho staranje měr dale ſdžeržał!

Wſchelake i roſpominanju.

1. Khutna myſl.

Nekotry bjes nami ſebi ſnanu ženje hſchcze pschiemyſliſt njeje, kaf wjele njedželov je w ſwojim ſiwiſenju poměl. Kóždy ſedmy dženž je njedžela; to rěka, w 7 lětach many poſne lěto njedželov. To ſa 21 lět hižo tſi a ſa 35 lět hižo pječ poſných lět njedželov wucžini. Gſydomdžežacž lět starý je po tajſim džeſacž poſných lět njedželov poměl.

Kaf ſmy te woſebite hnadne cjaſhy naſožili? Kaf daloko je kóždy ſ naſ w tych njedželskich lětach w ſwojim duchownym ſiwiſenju pschiſhlo? — Ta myſl naſ wſchitkach ponízuje. Kielko njedželov budž na tamnym wulkim dnju ſwój hlož poſběhnyč a naſ wobſkoržowacž, ſo nejſhym Bohu a jeho ſlužbje poſhwyczeny dženž, ſedmy džel naſcheho ſiwiſenja, te njedžeske lěta pilniſho a ſwěrniſho k naſhemu a naſchich bližſich ſbožu naſožowali, haj ſnanu je wotſwyczenowali a ſ tym — wjedžo abo njewjedžo — k ſchložne naſcheje duschę cziniſti. — Teho dla roſpominym, woſebje něko pschi ſapocžatku noweho lěta, kajke wotmoſwienje many dawacž wo tych njedželskich lětach, ſo njebychm jenož njedžele měli, ale je pravje ſwječili — ſwiaty džen ſwječili.

„Ponihaj Bóh“ je wot nětka niz jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchēch pschiſluſhnoſci, na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchtwórcz lěta placži wón 40 np., jenotliwe cjiſla ſo po 4 np. pschedawaju.